

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2025.09.30– 2026.09.30

Högsvedens förskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling?	3
Främja, förebygga och åtgärda:	3
Högsvedens vision, ansvar samt delaktighet:	4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar:	4
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera:	5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling:	5
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar:	6
Främjande insatser:	7
Förebyggande åtgärder:	8
Prioriterade mål detta läsår:	8
Till dig som förälder:	9
Till dig som barn/elev:	9
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet:	10
Begrepp:	10
Diskrimineringsgrunderna:	11

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen¹ och Diskrimineringslagen², ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetssätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetssätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever beter sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

¹ [Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#) Främst kap 6.

² [Diskrimineringslag \(2008:567\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

HÖGSVEDENS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: På vår förskola tar all personal aktivt avstånd från alla former av kränkande behandling och diskriminering. Alla ska känna sig trygga och bemötas med respekt för den man är.

Verksamheter som omfattas av planen: Högsvedens förskola

Ansvariga för planen: Rektor och samtliga pedagoger på förskolan.

Barns delaktighet: I det dagliga arbetet har vi kontinuerliga dialoger med barnen utifrån förskolans värdegrund där vi samtalar om hur vi är mot varandra.

Vårdnadshavares delaktighet: Vi tar emot vårdnadshavares kunskap om barnets trivsel samt önskemål och förväntningar på verksamheten vid höstens utvecklingssamtal.

Vi informerar vårdnadshavarna om Planen mot diskriminering och kränkande behandling vid höstens informationsmöte där de kan lämna eventuella synpunkter.

När Planen mot diskriminering och kränkande behandling är färdigställd från pedagogernas sida läggs den ut på V-klass.

Personalens delaktighet: Samtliga pedagoger på förskolan har varit delaktiga i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling, sedan har förskollärarna tillsammans färdigställt den. Personalen arbetar i vardagen med förebyggande och främjande åtgärder.

Förankring av planen: Rektor ansvarar för att personal, barn och vårdnadshavare känner till Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Planen är tillgänglig för alla då den är uppsatt på samtliga avdelningar på förskolan, utlagd på V-klass samt på kommunens hemsida.

Pedagogerna informerar om planen vid introduktion, utvecklingssamtal och informationsmöten.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/ Draftit](#). (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit- sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

Alla som arbetar är skyldiga att ingripa vid konflikter mellan barn. Närvarande pedagog utreder vad som har hänt och om det handlar om en kränkning.

Vid kränkning informerar pedagogen vårdnadshavare. Händelsen dokumenteras på kommunens intranät under länken "Kränkningsanmälan barn/elev".

Vårdnadshavare uppmuntras att informera förskolan om barnet berättar om kränkningar.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling upplever vi har varit än mer levande än föregående år, men ännu inte tillräckligt. Vi har varit mer aktiva med att göra ärenden i Draftit och stöttat varandra i detta. Inför detta läsår formulerade vi om några skrivelser kring användandet av stopp-handen. Tanken vi hade kring att inte använda stopp-handen var att istället jobba mer förebyggande, detta för att inte behöva komma till en punkt där handen behövs användas. Detta känner vi har fungerat väldigt bra.

Förskollärarna måste lyfta planen och driva arbetet med den på PUT, avdelningsmöten och APT. Alla pedagoger behöver prata mer om kränkningar och diskriminering i vårt dagliga samtal med varandra.

Vi hade skrivit in i planen att vi skulle ha ett arbetssätt när vi är ute som bygger på stationer och att barnen ska få vistas i mindre sammanhang även ute, detta för att det skulle underlätta att ha överblick vad som sker ute på gården. Detta kan vi konstatera inte har blivit av i den utsträckning vi hade hoppats. Vi vill arbeta vidare med detta då vi ser att det är ett behov som finns.

För att skapa trygghet hos barn och vårdnadshavare så har pedagogerna vid behov ändrat sitt schema, detta för att det ska finnas ordinarie personal vid bland annat öppning och stängning.

Förskolan har arbetat med att bekräfta och uppmuntra positiva handlingar och pedagogerna har föregått med gott exempel vid konfliktlösning genom att använda sig av ett gott språkbruk och aktivt väglett genom konflikter. Detta har genomförts till viss del men vi kan bli mycket bättre på att vägleda barnen genom konfliktlösning nästa läsår.

Förskolan har också använt sig av olika gruppindelningar på avdelningarna för att ge alla barn tillfälle till samtal och lärande men detta är något vi kan göra mer återkommande, och i mindre och fler grupper nästa läsår. De gånger vi delar gruppen upplever vi att det fungerar väldigt bra som förebyggande mot exempelvis kränkningar då vi ser alla barn. Vi behöver bli bättre på denna struktur vid fler tillfällen under dagen som till exempel direkt efter frukost eller mellis.

Vi har arbetat mycket med bildstöd och TAKK- tecken så att alla barn ska kunna förstå och kunna göra sig förstådda och ingen ska bli diskriminerad.

De prioriterade målen som vi haft under läsåret upplever vi att vi har mött upp mot bra. Vi som arbetar på Högsveden är positiva och ser lösningar, vilket vi tänker leder till trygga barn. Vi har en inkluderande gemenskap, alla blir respekterade för den vi är vilket också leder till trygghet och samhörighet som även blir synligt bland barnen. Vi vill fortsätta att ha detta förhållningsätt och inte tänka att det är "färdigt".

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

Sammanställning av Draftit för 0 anmälningar från Högsvedens förskola.

Vi har vid flera tillfällen på arbetsplatsträffar gått igenom vad som kan anses vara en kränkning och har kommit överens om att allt som kan tolkas som en kränkning kommer anmälas för att sedan utredas och diskuteras tillsammans.

På detta sätt synliggör vi vart det sker, vad som skett och med vilka och kan utifrån det skapa en organisation som förebygger kränkningar genom att till exempel placera sig som vuxen vid platser på förskolan där kränkningar kan förekomma och så vidare.

FRÄMJANDE INSATSER:

I Läroplanen för förskolan, Lpfö 18, kan man läsa att:

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

“Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,*
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,*
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna,*
- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin egen kroppsliga och personliga integritet,”*

I en kreativ och tillåtande miljö skapas ett lustfyllt lärande. All personal inom förskolan tar ett aktivt avstånd till alla former av kränkande behandling och diskriminering. Alla som lämnar förskolan ska minnas sin tid på förskolan med glädje!

Som vuxna har vi en skyldighet att ingripa när vi ser ett kränkande beteende!

Om vi inte gör det, kan det tolkas som att vi accepterar beteendet!

Pedagogerna är goda förebilder gentemot varandra och mot barnen. De är delaktiga i barnens lek och delar medvetet upp sig inne i lokalerna och vid utevistelse, för att vara närvarande och på så sätt motverka och förhindra kränkningar.

Pedagogerna lägger stor vikt vid att handleda och stärka barnen att lösa konflikter på egen hand; exempelvis genom att hjälpa barnen att sätta ord på känslor. Vi arbetar med att vara en bra kompis och att alla ska få känna att de lyckas och att de är en tillgång i gruppen.

Stor vikt läggs även vid att lyfta positiva handlingar hos barnen och pedagogerna är uppmärksamma på kränkningar som kan förekomma i leken såsom blickar och sårande ord. Barnens ord och känslor tas på största allvar.

Vi bemöter barnen utifrån ett positivt och respektfullt förhållningssätt där alla barn får vara den de är och att deras åsikter respekteras och lyssnas på. Alla barn är olika och har olika behov.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

Pedagogerna fördelar sig i lokalerna och/eller ute, beroende på var barnen befinner sig för att vara närvarande i lek och aktivitet. För att möjliggöra detta måste vi ibland avgränsa lekytan med syfte till att se alla barn.

Pedagogerna ser över sitt aktivitetsschema för att utbildningen ska fungera på bästa sätt.

Vi delar upp oss i mindre grupper så ofta vi kan för att kunna se och vara nära alla barn.

Vi utgår från barnens behov när vi är utomhus så att alla barn får det de behöver. Det kan vara att dela upp barnen i mindre grupper och fördela dessa över hela förskoleområdet och utanför. Vi kan exempelvis vara i den inhägnade skogen, skogen utanför, i lekparken, gå en promenad eller vara på de olika utegårdarna som finns på förskolan. Vi kan ta ut material inifrån att arbeta med eller låta barnen leka i de två uterummen där det finns lite andra sorters leksaker. När vi delar upp barnen i mindre grupper utifrån deras behov så blir det lättare att överblicka situationen och ingripa i tid så att konflikt och kränkning inte uppstår.

Pedagogerna använder sig av TAKK- tecken som stöd och bildstöd så att alla barn kan förstå och bli inkluderade.

På veckomöten och gemensamma avdelningsmöten lyfts och behandlas frågor kontinuerligt som rör barnens och personalens arbetsmiljö.

Verksamhetens aktiviteter planeras och utvärderas kontinuerligt i respektive avdelnings systematiska kvalitetsarbete.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	Åtgärder/insatser	Ansvarig	Datum när arbetet påbörjas	Datum när arbetet avslutas
På vår förskola ska alla känna sig trygga, såväl barn som vuxna, de ska bemötas och		Rektor Förskollärare Barnskötare Övrig personal	Pågående	Pågående

behandlas med respekt för den de är.				
På vår förskola ska alla ha ett trevligt bemötande mot varandra, såväl barn som vuxna, vi ska arbeta med att vara en bra kompis och alltid inta ett positivt förhållningssätt.		Rektor Förskollärare Barnskötare Övrig personal	Pågående	Pågående
På vår förskola ska alla verka för att utveckla sin förmåga till empati och omtanke, såväl barn som vuxna, och därmed skapa en gemenskap där alla är inkluderande.		Rektor Förskollärare Barnskötare Övrig personal	Pågående	Pågående

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon

slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

När Plan mot diskriminering och kränkande behandling är färdigbearbetad från pedagogernas och rektors sida så lägger vi ut planen på v-klass, hänger upp den i hallen på avdelningarna och tar upp den till diskussion på informationsmöte för vårdnadshavare. Detta ger vårdnadshavare tillfälle till att delge sina tankar och åsikter om planen.

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet "kränkande behandling" används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.³

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

³ Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: ⁴

⁴ [Diskrimineringsombudsmannen | DO](#) 2023-06-27